

Tájékoztatásul valamennyi egészségügyi szolgáltató részére

Tisztelt Kolléganők és Kollégák!

2008. január 1-től szétváltak a mentési és a betegszállítási feladatok¹. **Annak eldöntése, hogy mentési készenlélet igénylő őrzött szállításra, mentőszállításra vagy betegszállításra van szükség, az elrendelő orvos joga és felelőssége.**

Mentés

Mostantól a mentési feladatokat kizárólag az Országos Mentőszolgálat (OMSZ), illetve más, erre a feladatra működési engedéllyel rendelkező szolgáltatók (pl. koraszülött mentők) végzik.²

Mentési készenlélet igénylő őrzött szállítás: az a szállítás, amelynek során - orvosi elrendelés alapján - a beteget orvosi, mentőtiszt vagy *mentőápolói*, illetve neonatológiai szállítás esetén neonatológiai szakorvosi, illetve gyermek intenzív terápiás szakápolói felügyelet mellett *gyógyintézetből gyógyintézetbe* szállítják.

Jelentős változás:

- **Őrzött szállítás történhet mentőápolói kíséréssel is, de csak gyógyintézetből gyógyintézetbe irányulhat.**
- **A beteg állapota miatt, mind a küldő intézményben, a szállítás alatt, valamint a fogadó intézetben megfelelő felügyeletet kell biztosítani.**

A mentési feladat a mentési készenlélet igénylő őrzött szállítás esetén 2 órán túli mentési feladat is lehet pl. gyógyintézetből gyógyintézetbe történő kontroll diagnosztikus vizsgálat mentőápolói szakkíséréssel³.

Mentőszállítás: az a mentőfeladat, amely során a beteget orvos megrendelésére legalább mentőápolói felügyelettel – azonnal, illetve legfeljebb 2 órán belül - *feltalálási helyéről egészségügyi intézménybe* szállítják.

Jelentős változás:

- **azonnali, illetve maximum 2 órán belül teljesítendő feladat, amelyet az elrendelő orvos határoz meg, valamint**
- **feltalálási helyről gyógyintézetbe irányuló feladat.**

A mentést kezdeményező orvos a mentés általa meghatározott szintjének megfelelő felügyeletet köteles biztosítani a helyszínen a mentőegység megérkezéséig és a helyszínrre érkező mentőegységnek átadja a 4. számú melléklet szerinti – kitöltött - Mentési utalványt.⁴

A rendelet 4. sz. mellékletében meghatározott „Mentési utalvány (1. számú melléklet), - alkalmazott terápia -, - szállítás alatti ellátási igény – rovatokat is minden esetben ki kell tölteni.

---

¹ Hatályba lépett a mentésről szóló 5/2006. (II. 7) EüM rendeletet módosító 61/2007. (XII. 29.) EüM rendelet, valamint a betegszállításról szóló 19/1998. (VI. 3.) NM rendeletet módosító 60/2007. (XII. 29.) EüM rendelet.

² az 5/2006. EüM rendelet 2. § b) pontja szerint

³ 3. § (1) bekezdés c) pontja szerint

⁴ 5. § (2) bekezdés

A mentést kezdeményező orvos a megrendeléskor közli a mentésirányítás felé⁵:

- a) a beteg nevét és tartózkodási helyét,
- a mentés sürgősségét, illetve a mentési készenlélet igénylő őrzött szállítás időpontját, valamint a szükséges mentőegység szintjét,
- a mentést indokoló, illetve a szállítás közbeni ellátás szempontjából lényeges kórismét,
- a mentéssel kapcsolatos különleges igényeket (vákuummatracban vagy inkubátorban történő szállítás, lélegeztetés szükségessége, folyamatos monitorozás igénye, egyéb),
- egészségügyi intézménybe utalás esetén a célintézet nevét és a helybiztosítás megtörténtét, illetve a fogadó orvos nevét,
- saját nevét és orvosi bélyegzőjének számát.

Betegszállítás

Betegszállítási tevékenységet végző szervezet: az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat által külön jogszabály szerint kiadott működési engedéllyel rendelkező betegszállításra feljogosított szervezet⁶.

Az OEP finanszírozási szerződéssel rendelkező betegszállító szervezetek elérhetőségei megyei, illetve regionális bontásban az OEP honlapján (www.oep.hu) megtalálhatók, illetve a DRINFO rendszer ad felvilágosítást az alábbi telefonszámon: 06-40-374-636. Az országos és regionális betegszállító irányító szervezetek elérhetőségeit a 3. számú melléklet tartalmazza.

Betegszállítás: a beteg személy egészségügyi szolgáltatóhoz, illetve az egészségügyi szolgáltatótól otthonába történő szállítása.

A beteg otthona: ahol a beteg életvitelszerűen tartózkodik, továbbá amennyiben az egészségügyi szolgáltatótól történő elbocsátásakor a kezelőorvos szakvéleménye szerint a beteg otthonában történő gondozása vagy felügyelete szükséges, a gondozást, illetve felügyeletet vállaló személy lakóhelye, illetve az ezt végző intézmény.

Éjszakai betegszállítás: a beteg - nem mentési céllal - 22 óra és 6 óra között egészségügyi ellátásra szállítása, illetve ellátás utáni visszaszállítása (pl. különösen művese-kezelésre, 24 órán át üzemelő diagnosztikai vizsgálatra - CT, MRI stb. -, illetve innen vagy sürgősségi ellátását követően gyógyintézetből otthonába történő betegszállítás az éjszakai időszakban).

A betegszállítás a végrehajtás módja szerint lehet *egyedi* vagy más betegekkel *együttes* szállítás és megvalósulhat *ülőbeteg-szállító, fekvőbeteg-szállító kocsival, valamint betegszállító szervezetek által működtetett mentőkocsival.*

A betegszállítás a *sürgősség igénye* szerint lehet

- a) a) 6 órán belüli,
- b) b) 24 órán belüli,
- c) c) meghatározott időpontra kért, illetve tervezett időpontokban történő ismétlődő betegszállítás.

A betegszállítás a *kíséret igénye* szerint lehet

- a) betegkísérő közreműködését igénylő,
- b) kíséretet nem igénylő

betegszállító járművel teljesítendő betegszállítás.

⁵ 5/2006. (II. 7.) EüM rendelet 5. § (1) bekezdés a-f) pontjai

⁶ a 19/1998. NM rendelet 2. § c) pontja szerint

Módosult a Betegszállítási utalvány, melyet a 2. számú melléklet tartalmaz.

A rendelet hatálya alá tartozó, kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegszállítás a beutalásra jogosult orvos elrendelése alapján teljesíthető, melyet az orvos vagy az általa kijelölt egészségügyi dolgozó rendelhet meg⁷.

A betegszállítást az orvos vagy az általa kijelölt egészségügyi dolgozó rendeli meg. A megrendeléskor közölni kell⁸:

- a) a beteg nevét, életkorát,
- b) 14 éven aluli beteg esetén a szülői (gondozói) kíséret igényét,
- c) a szállítást indokoló, illetve a szállítás szempontjából lényeges kórismét, valamint a betegszállítás megkezdésének e rendelet 4. § (1) bekezdése szerinti idejét és körülményeit (ülve, fekve stb.), valamint azt, hogy a betegszállítás mentő(szak)ápolói kíséretet nem igényel,
- d) a betegfelvétel és a betegátadás helyét,
- e) saját nevét, telefonszámát és a megrendelő orvos nevét és orvosi bélyegzőszámát.

Felhívjuk a figyelmet a betegszállítás **indokolt** igénybevételének jogi szabályozására:

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény szerint:

„97. § (1) A betegszállítás célja, hogy az orvos rendelése alapján biztosítsa az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést abban az esetben, ha az egészségügyi ellátás elérhetősége másként nem biztosítható, így különösen, ha a beteg

- a) csak speciális testhelyzetben szállítható;
- b) betegsége miatt szállítása közben felügyeletet igényel;
- c) mozgásában korlátozott, járóképtelen, vagy egészségi állapota kizárja a szokványos közlekedési eszközök használatát;
- d) fertőzésveszély vagy kóros magatartása miatt közforgalmú járművet nem vehet igénybe;
- e) ellátásának eredményességét a szokványos közlekedési eszközök igénybevételéből eredő késedelem vagy más tényező veszélyeztetné.

(2) A betegszállítás az (1) bekezdésben foglaltakon túl a gyógyintézetből elbocsátott beteg otthonába történő szállításakor is igénybe vehető, amennyiben

- a) a beteg a (1) bekezdés a)-c) pontjai szerinti okok miatt a gyógyintézetet nem tudja elhagyni, vagy
- b) tömegközlekedési eszköz az adott időben nem áll a beteg rendelkezésére.”

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény szerint:

„17. § (1) A biztosított - beutalás szerinti intézményben végzendő - orvosi vizsgálata vagy gyógykezelése, illetve egészségügyi intézményből tartózkodási helyére történő elbocsátása céljából jogosult betegszállításra,

- a) amennyiben egészségi állapota miatt szállítása másként nem oldható meg, és a szállításra beutalásra jogosult orvos rendelése alapján kerül sor,
- b) a szállítás külön jogszabályban foglalt kúraszerű kezelés céljából történik.”

---

⁷ a 6.§ (1) és (2) bekezdése értelmében

⁸ A betegszállításról szóló 19/1998. (VI. 3.) NM rendelet 6. § (2) bekezdés a-e) pontjai

További fontos változás

2008. január 1-étől:

- A betegszállító szolgáltatók saját maguk, vagy megbízottjuk útján **napi 24, heti 168** órában kötelesek a biztosítottak számára rendelkezésre állni.
- **A betegszállítás megrendelője a betegszállítás nem teljesítését, illetve olyan késedelmes teljesítését, mely a beteg állapotának olyan mértékű rosszabbodásához vezetett, hogy ennek következtében a betegszállítás már mentési feladatnak minősült, haladéktalanul köteles írásban jelenteni a MEP felé⁹.**

Néhány gyakorlati példa

1. Intézetből elbocsátott beteg otthonába történő szállítása betegszállításnak minősül (pl. kezelt fertőző beteg, kezelt pszichiátriai beteg szállítása is).
2. Krónikus betegsége miatt kezelt beteg szállítása, vagy a beteg kontrollra történő szállítása akár otthonából gyógyintézetbe, akár gyógyintézetből otthonába irányul, betegszállításnak minősül (pl. művese kezelt, katétercsere, sugárkezelés stb.).
3. Szakrendelésre, gondozásra, nem sürgős gyógyintézeti felvételre történő szállítások betegszállításnak minősülnek.
4. Mentőszállítást háziorvos, ügyeletes orvos rendelhet, legalább mentőápolói felügyeletet igénylő, akut egészségkárosodás esetén, valamint amikor a transzport alatt egészségügyi beavatkozás igénye merül fel és a feladatot azonnal vagy maximum 2 órán belül végre kell hajtani (feltalálási helyről intézetbe).
5. Amennyiben a feladat végrehajtása során a beteg állapota olyan eszközt kíván meg, amely csak mentőkocsiban rendszeresített, akkor a feladat mentőszállításnak minősíthető (pl.: oxigén terápia a beteg hazaszállítása közben, ha otthonában is oxigén terápiaiban részesül, vagy súlyos osteoporosisos beteg vákuum-matracban történő szállítása).
6. Őrzött szállítást a gyógyintézet orvosa rendelhet el, amennyiben orvosi, mentőtiszt, mentőápolói felügyelet szükséges a beteg más gyógyintézetbe történő juttatása során. Amennyiben a beteg mellé a fentiekben felsorolt felügyelet nem szükséges betegszállító szolgáltatót kell igénybe venni.

A betegszállítást végző személy azonnal köteles értesíti az OMSZ mentésirányítását, amennyiben a beteg állapotának szállítás közbeni rosszabbodása miatt mentés szükségességét vélelmezi. A segítség megérkezéséig köteles a tőle elvárható beavatkozásokat megtenni, majd a mentőegység vezetőjének utasításai szerint eljárni.

---

⁹ az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet módosítása alapján

Mentési utalvány

Beteg neve: _____

Született: év: hó: nap:

TAJ szám:

Lakcím: _____ (település) _____ (utca) _____ (hsz.)

Iránydiagnózis: _____ **BNO kód:**

Alkalmazott terápia:

Szállítás alatti ellátási igény:

Honnan szállítandó: _____

Hova szállítandó: _____

Helybiztosítás: **nincs** **van:** _____

Sürgősség: Azonnal — 2 órán belül — őrzött szállítás

Időre kért szállításnál
a teljesítés időpontja: év hó nap óra perc

Teljesítés módja: mentőkocsi esetkocsi rohamkocsi neonatológiai kocsi

Kíséret igénye: mentőápoló mentőtiszt mentőorvos

Megrendelő orvos bélyegzőszáma:

Szolgáltató neve,
OEP-kódja: _____

A megrendelés időpontja: év hó nap óra perc

„Betegszállítási utalvány

Beteg neve: _____

Született év: hó: nap:

TAJ szám: _____

Lakcím: _____ (település) _____ (utca) _____ (hsz.)

Költségviselő: OEP A beteg kérésére történő fizetésköteles szállítás Egyéb : Név: _____ Cím: _____

Térítési kategória		
☐ magyar biztosítás alapján végzett ellátás	☐ egyéb, magyar biztosítással nem rendelkező vagy más hatályos rendelkezés alapján magyar eü. ellátásra nem jogosult személyek térítésköteles ellátása	☐ befogadott külföldi állampolgár
☐ magyar biztosítással nem rendelkező menekült ellátása	☐ magyar biztosítással nem rendelkező menedékes ellátása	☐ menekült, menedékes státuszt kérelmező
☐ államközi szerződés alapján végzett ellátás	☐ külföldön élő magyarok közp.-i költségvetésből támogatott ellátása (Segítő Jobb)	☐ elszámolásra vonatkozó nemzetközi szerződés/közösségi szabály alapján történő ellátás

A szállítás indoka:		
☐ a beteg csak speciális testhelyzetben szállítható	☐ mozgásában korlátozott, járóképtelen	☐ ellátásának eredményességét a szokványos közlekedési eszközök igénybevételéből eredő késelem vagy más tényező veszélyeztetné
☐ egészségi állapota kizárja a szokványos közlekedési eszközök használatát	☐ fertőzésveszély	

Diagnózis: _____

BNO kód: _____

Honnan _____

szállítandó: _____

Hova _____

szállítandó: _____

Helybiztosítás: nincs _____ van: _____

Sürgősség: 6 órán belül — 24 órán belül — időre kért szállítás

Időre kért szállításnál

a beérkezés időpontja: T év hó nap ór per

Teljesítés módja: ülve fekve egyedileg más beteggel együtt

Kíséret igénye: nem szükséges betegkísérő

Megrendelő orvos
bélyegzőszáma:

--	--	--	--	--	--

Szolgáltató neve,
OEP-kódja: _____

A megrendelés időpont év hó nap ór per

_____
megrendelő orvos aláírása és bélyegzője”

Országos Betegszállító Szolgálat

	Tagszervezet neve	Szolgálatvezetés	Koordinációs telefonszám
Országos Irányító Szervezet	San-At Kft., Pécsvárad	06-72-465-834	06-30-8677201
Közép-magyarországi Regionális Irányító Szervezet	Sanamed Kht., Abony	06-53-320-340	06-30-8677203
Közép-dunántúli Regionális Irányító Szervezet	Szent Kristóf 2002 Kft., Zirc	06-30-946-8682	06-30-8677204
Nyugat-dunántúli Regionális Irányító Szervezet	Human Transit Kft., Zalaegerszeg	06-92-310-164	06-30-8677209
Dél-dunántúli Regionális Irányító Szervezet	Pannon Mentő Kht., Kaposvár	06-82-415-992	06-30-8677205
Észak-magyarországi Regionális Irányító Szervezet	Borsod Mentő Szolgálat Kft., Miskolc	06-46-431-000	06-30-8677206
Észak-alföldi Regionális Irányító Szervezet	Keleti Sanitas Kft., Mátészalka	06-44-501-505	06-30-8677207
Dél-alföldi Regionális Irányító Szervezet	Gól-Diatrans Kft., Kecskemét	06-76-504-977	06-30-8677208